

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **K. F.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 11. 2015, č. j. CPR-5958-15/ČJ-2015-930310-V231, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1 A 98/2015 – 27,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým žalovaná změnila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále také „správní orgán I. stupně“), vydaného ve věci správního vyhoštění dne 8. 1. 2015, č. j. KRPA-336287-40/ČJ-2014-000022. Žalovaná rozhodla, že se podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, část výroku správního orgánu I. stupně mění tak, že výrok ve znění „...ukládá správní vyhoštění a stanoví se doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 2 roky.“ se mění a nově zní: „...ukládá správní vyhoštění a stanoví se doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 6 měsíců.“. Dále vypustila část výroku ve znění „Současně se podle § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., stanoví doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů po odpadnutí důvodů znemožňujících vycestování cizince podle ustanovení § 179 zákona č. 326/1999 Sb.“ Ve zbylé části žalovaná odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti zamítavému rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 5. 2. 2016 blanketní kasační stížnost. Následně dne 16. 2. 2016 podal návrh na přiznání odkladného účinku ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[3] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel poukazuje na skutečnost, že žije na území České republiky již téměř 9 let. Správní vyhoštění by bylo nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života, jelikož na území

Ukrajiny delší dobu nepobývá a veškeré zázemí má na území České republiky. V případě vyhoštění by prakticky natrvalo přišel o možnost zde pobývat, jelikož vyhoštěným cizincům nejsou zpravidla vydávána povolení k pobytu ani po uplynutí doby, na kterou byli vyhoštěni. Nepřiznáním odkladného účinku a nuceným vycestováním by byla stěžovateli způsobena nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiné třetí osobě. Upozorňuje, že pochází z Charkovské oblasti, kde je bezpečnostní situace vyhrocená do té míry, že je nemožné vycestování do této části Ukrajiny.

[4] Svou argumentaci stěžovatel podporuje odkazy na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kterými byl v obdobných věcech přiznán odkladný účinek kasačních stížností (konkrétně usnesení ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 82/2012 - 37, usnesení ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS, usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100) a rozsudek ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25.

[5] Žalovaná s případným přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Stěžovatel si byl vědom svého protiprávního jednání, neboť mu byl dne 4. 7. 2014 vydán výjezdní příkaz s platností od 5. 7. 2014 do 1. 8. 2014. Povinnost vycestovat však ve stanovené době nesplnil a ze spisu prokazatelně vyplývá, že pobýval na území České republiky od 5. 9. 2012 do 9. 10. 2012 bez platného víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Pokud by pominula překážka vycestování stěžovatele, nebyla by jeho fyzická přítomnost na území nezbytná, neboť je zastoupen advokátem, který jej o průběhu a výsledku řízení o kasační stížnosti zajisté může informovat.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).

[7] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] K možnému vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám ve věcech správního vyhoštění Nejvyšší správní soud uvedl: *„Je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, brozíci stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K tomu musí soud přiblídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 107 odst. 1 s. ř. s.) netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání.“* (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, publikované pod č. 3169/2015 Sb. NSS). Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[9] V dané věci je dotčeno právo stěžovatele na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení kromě substantivních negativních a pozitivních závazků vyplývají i závazky procedurální. Zásahy do zájmů chráněných čl. 8 Úmluvy totiž musí vyplývat z rozhodovacího procesu, který je spravedlivý, a poskytuje dostatečný respekt k zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001 ve věci *T. P. a K. M. proti Spojenému království*, č. 28945/95, § 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996 ve věci *Buckley proti Spojenému království*, č. 20348/92, § 76). Osobám, do jejichž práv je v určitém řízení zasazeno, musí být dostatečným způsobem umožněno v tomto řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi čl. 8 Úmluvy a zárukami, která garantuje právo na spravedlivý proces podle čl. 6 Úmluvy (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887).

[10] Tento pozitivní závazek musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku a újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože by musel opustit území členských států Evropské unie již předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti. Nemohl by proto náležitě chránit své zájmy díky možnosti vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). To platí rovněž pro případ dalšího řízení před správním orgánem, pokud by došlo ke zrušení rozhodnutí žalované, což nelze v této fázi ani předjímat, ale ani vyloučit. Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto poměrování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je nutné na jednu misku vah položit zájem stěžovatele na ochraně jeho výše uvedených procesních práv a na druhou misku vah zájem společnosti na ochraně veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by byla podstatná. Intenzita narušení veřejného zájmu na nuceném vycestování stěžovatele by však vzhledem k předběžné a dočasné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná. Přiznání odkladného účinku proto není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že by Nejvyšší správní soud v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti v projednávané věci nectil výše popsany závazek státu umožnit stěžovateli do jehož práva na respektování soukromého a rodinného života bylo zasazeno, účinně chránit své zájmy. Pokud by došlo ke správnímu vyhoštění stěžovatele, jen stěží by bylo možno hovořit o spravedlivém rozhodování o jeho kasační stížnosti, které by dostatečně respektovalo zájmy vyplývající z čl. 8 Úmluvy, jak vyžaduje výše citovaná judikatura. Tím ovšem

nemá být řečeno, že je třeba přiznávat odkladný účinek všem kasačním stížnostem proti zamítavému rozsudku o žalobě proti rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. I zde je třeba zvažovat individuální okolnosti každé konkrétní věci. Současně Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publikované pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[13] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1 A 98/2015 – 27, rozhodnutí žalované ze dne žalovaného ze dne 20. 11. 2015, č. j. CPR-5958-15/ČJ-2015-930310-V231, i rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 8. 1. 2015, č. j. KRPA-336287-40/ČJ-2014-000022. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu